

Samen de zin-zorg en pastoraal vorm geven

Voorzieningen bieden totaalzorg aan personen met een beperking. Er is hierbij aandacht voor de lichamelijke, psychische, relationele, en spirituele dimensie. In visieteksten en beleidsnota's wordt dit geconcretiseerd. Aandacht voor spiritualiteit en respect voor de geloofsovertuiging van de bewoner, zijn onderdeel van de professionaliteit van elke medewerker.

Daarbinnen dragen vrijgestelde pastores, vanuit hun professionele opleiding, een eigen verantwoordelijkheid. Er is vorming en ondersteuning om medewerkers te laten aanvoelen wat spiritualiteit is, waarmee dat te maken heeft. Medewerkers en bewoners worden beluisterd over wie ze zijn op vlak van zingeving en spiritualiteit.

De zorg voor spiritualiteit is geïntegreerd binnen de totaalzorg vanuit de voorziening. Daarvoor is samenwerking met alle medewerkers nodig. Welke zijn de mogelijkheden om die samenwerking vorm te geven?

Er zijn verschillende niveaus van samenwerking. Er is het niveau van de *ideeën*, het niveau van de *waardenbeleving* en het niveau van de *competenties*.

Bij het opstellen van een visie rond zin-zorg is de betrokkenheid van velen een meerwaarde. Het is een goede keuze om medewerkers uit verschillende disciplines en met bewoners samen te werken in een pastorale stuurgroep. Zo zullen de keuzes omtrent zin-zorg ook gemakkelijker doorstromen en zal de zorg voor spiritualiteit dus ruimer gedragen worden. Hoe meer ideeën samengebracht worden, des te creatiever het resultaat zal zijn.

Het niveau van de waardenbeleving brengt ons vooral bij het 'zijn'. Dit vraagt een levenshouding, waarbij het evangelie ons kan inspireren. Dit uit zich in het leven van elke dag: de manier van omgaan met elkaar, het bewust inzetten op het goede, de respectvolle relaties, de conflicthantering, het verzoenend in het leven staan,... In die zin neemt elke medewerker de zin-zorg op.

Tenslotte is er het niveau van de competenties. Net zoals elke andere discipline hebben pastores een eigen professionaliteit. Wederzijdse informatiedoorstroming en doorverwijzing is belangrijk, onder meer met de psycholoog, de ortho-agoog, de palliatief referentiepersoon, de maatschappelijk werker, de begeleiders,...)

Hoe samenwerking concreet maken?

- Zin-zorg is aanwezigheid: dichtbij en tussen de mensen oog en oor hebben voor wat hen beroert, blij of bezorgd maakt, voor wat aan de buitenkant maar vooral ook aan de binnenkant leeft: een kaartje of een bezoekje bij scharniermomenten, aandacht voor langdurig zieken,...

- Zin-zorg is luisteren, zich inleven, begrijpen en ondersteunen. Op sommige momenten kan het ook duiden zijn, zin en richting geven vanuit de christelijke spiritualiteit.
- Regelmatig overleg, formeel en informeel, met medewerkers en bewoners is essentieel.
- Betrokkenheid van medewerkers en bewoners heeft vele vormen: voorlezen in een viering, de symboolelementen knutselen in een atelier, liederen oefenen bij de muziekpedagoog, een decor gemaakt door de technische dienst, een hapje bereid door de keuken,... In die zin kan met iedereen samengewerkt worden: leefgroepen, dagbesteding, ergo, dienst crea, muziekpedagoog, naaikamer, school,...
- Het is belangrijk om te geloven in de talenten van medewerkers en bewoners. Sommigen van hen staan ver van geloof en kerk, maar ontdekken een nieuwe frisheid, door er binnen de voorziening op een eigentijdse manier mee bezig te zijn. Door met hen samen te werken, komen soms ongekende talenten naar boven.
- Tips naar infodoorstroming: krantje, infoborden personeelsrefter, onthaal, digitale nieuwsbrief, creatieve werkvormen, vast agendapunt in teamvergadering of overlegmoment,...

Bronvermelding:

- Oriëntaties voor de pastoraal in de gezondheids- en welzijnszorg (2008 – 2012) vicariaat Caritas Bisdom Brugge.
- Beleidsplan pastorale zorg in de sector ondersteuning personen met een handicap. Wortels voor verbreding en verdieping. (Stuurgroep pastoraal OPH 20 juli 2009)
- Verslagen van de stuurgroep pastoraal van 24/04/2014 en van 23/01/2014
- Eigen notities tijdens de intervisiegroep voor pastores van 12/05/2014
- Lezing Dorien Veltens tijdens de Sagow-bijeenkomst 'God@work' van 26 april 2012 te Dadizele